

Cena posamezni šte. 1 Din 50 p.

Rokopisi se ne vračajo.

DRŽAVNI

Izhaja enkrat na mesec.

Poštni čekovni račun šte. 12450.

UPOKOJENEC

Glasilo državnih upokojencev in upokojenk v Sloveniji.

V Mariboru, dne 28. februarja 1930.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ob bregu 14.

Vsled nepredvidenih zaprek smo to številko nekoliko zakasnil, kar naj blagovoljivo cenj. člani oprostiti.

Ureditev pokojnin.

A. Od naše države upokojeni državni nameščenci.

Dnevnik »Slovenec« je zadnje dni opetovano prinesel iz Beograda informacije o reviziji uradniškega zakona in o novi ureditvi pokojnin. Najobširnejše tozadevno poročilo ima Slovenec z dne 27. t. m.

Naše bralce zanima, kaj se je okrenilo v tej zadevi od vodstva našega društva. Ljubljanska »Zveza« nam je poslala okrožnico z dne 30. I. t. l. št. 24 s pozivom, da ji predložimo naše predloge. Le-te smo sestavili in Zvezi predložili z nastopnim besedilom:

1.) Kot načelo veljaj, da se izenačijo vse pokojnine po činih in službenih letih; naj ne bo več staro-, novo- in najnovjših upokojencev, kakor zdaj. Za tako razlikovanje ni ne stvarne ne pravne podlage. Predvsem bi se naj izenačili prejemki staroupokojencev s prejemki novoupokojencev, kakor je to na prvem mestu priporočal tudi kongres Glavnega Saveza v Skopljem 1929.

2.) Prejemki aktivnih in upokojenih nameščencev naj se določijo in vežejo tako, da se prejemki upokojencev avtomatično brez posebne uredbe zvišajo ali znižajo, ako se to zgodi pri aktivnih nameščencih.

3.) Upokojenci naj bodo deležni vseh ugodnosti, katere uživajo aktivni nameščenci (n. pr. na železnici, v bolnicah in dr.)

4.) Razmerje višin prejemkov upokojenih in aktivnih nameščencev bi naj ostalo, kakor je zdaj: Ob polnih službenih letih dobivaj upokojenec 100% zadnje aktivne plače.

Iz finančnih ozirov baje priporočena najvišja pokojnina 80% aktivne plače ne bi imela za državo pričakovanega uspeha; kajti v tem primeru morala bi se osnovna aktivna plača zvišati tako, da bi zamogel upokojenec z 80% te plače ži-

veti, kar pri zadnjih plačah ne bi bilo mogoče. Primer: Upokojenec bi naj dobil pokojnine Din 3000. To se da doseči s 100% pokojnino od 3000 Din ali z 80% od Din 3750 aktivne plače.

5.) Delazmožne upokojence, ki še niso doslužili polne službene dobe in kateri še niso prekorajčili 65. leta svoje starosti, naj bi se pozvalo v aktivno službo v tedanji položaj.

B. Od naše države prevzeti upokojenci Avstro-Ogrske.

Dočim se ima z ureditvo odnošajev pod A omenjenih aktivnih in upokojenih nameščencev pečati revizija uradniškega zakona, je pravna podlaga za ureditev pod B imenovanih upokojencev podana v mirovni pogodbah.

Tozadevno je naš finančni minister na upit narodnega poslanca podal dne 22. XI. 1926 št. 159379-26 sledečo pismeno izjavo:

»Čast mi je napomenuti, da je naša država u tom pogledu učinila sve, našta je bila obvezana, a specijalno po Rimskem paktu, koji spominjete u Vašem upitu. Ovim ugovorom ustanovljeno je samo to, da penzije ranijih avstro-ogrskih penzionera ne smeju biti manje od onih, koje su zainteresovana lica uživala u bivšoj Avstro-Ogrskoj monarhiji. U našoj državi priznati su ovim licima one iste penzije, koje su im bile dodeljene u bivšoj carevini. Pošto ove sume usled promenjenih životnih prilika ne dostaju za izdrževanje, to primaju ovi i odgovarajuće dodatke na skupoću kao i svi ostali penzioneri.«

Ta izjava od strani odgovorne vlade je vsekako važna, naj si je bila konvencija — »Rimski pakt« — z dne 6. IV. 1922 od naše države izrecno ratificirana ali ne; v Službenih novinah menda ni bila objavljena.

Tudi za to vrsto upokojencev je država dolžna določiti prejemke, ki »dostaju za izdrževanje«.

Najbolj pravično in enostavno je, da se tudi tem upokojencem odkažejo prejemki na način, kakor je priporočam zgoraj pod A.

Naše zahteve si je osvojila v bistvu tudi »Okrožna skupina drž. nameščen-

cev in upokojencev v Mariboru in jih priporočala »Zvezi« v nadaljno poslovanje.

Mariborski drž. upokojenci so torej po svojih društvi predložili »Zvezi« v Ljubljani glede svojih teženj vsa potrebna pojasnila. Upajmo, da bomo uspeli z našimi predlogi.

Staropenzioneri 1923 in 1930.

Kakšna razlika med 1923 in 1930 za nas staroupokojence! Že takrat smo zadrževali sapo in razburjeni poslušali, kaj nam prinese še nova pragmatika! Zavest, da smo zvesto in požrtvovalno služili tudi novi državi, kateri smo že poprej pripravljali tla in gladili pot v tukajšnjih krajih, katerih večina prebivalstva ji ni bila naklonjena kar smo čutili osobito l. 1914., ko so nas zapirali v ječe, ko nas je nahujskana fakinaža pretepa-la, nam pljuvala v obraz, kateri smo ostali zvesti in ji priskočili na pomoč, ko je našo pomoč najbolj potrebovala — ob prevratu — nas je tolažila, bili smo globoko uverjeni in trdno prepričani, da bo zvesti službi sledilo in more slediti zaslužen priznanje — plačilo.

Ali kakor strela iz jasnega neba udarila nas je grozna vest, da še ni konec naše neznosne bede, da bodo naši otroci še dalje trpeli pomanjkanje! **Zakaj? Zginilo je namreč iz od Nj. Vel. kralja pred sankcioniranega § 239, zakonskega načrta vsem upokojencem enako pravično besedilo!**

Skrajno obupani, popolnoma potrti upokojenci, pred vsem staroupokojenci, smo kakor blazni begali po svojih stanovanjih osobito ko smo čitali dopis drž. poslanca v ljubljanskem dnevniku pod naslovom: **Zločin na upokojence!**

Št. 9. »Upokojenca« 29. avg. 1923 je objavila te-le vrste:

Pod tem naslovom je zagledal beli dan dopis državnega poslanca v ljubljanskem dnevniku ob zaključku poletnega skupščinskega zasedanja.

Ne najdemo peresa, ki bi moglo opisati presenečeno razburjenje, katero je

povzročilo sklep, oziroma poročilo iz narodne skupščine (ako jo lahko še tako imenujemo) na ubogo upokojeno, v največji bedi živečo, lačno paro, upokojenca.

Menda ni bilo upokojenca, kateri je bil upokojen pred vojno, da bi mu to poročilo Beogradske skupščine — ki baje nima para v Evropi — ne pretreslo živce in mozeg, in da se ne bi vprašal: Ali sem res v času svojega 30 do 40 letnega zvestega službovanja to zaslužil?! — da bom moral po izčrpanju svojih državi darovanih moči od lakote poginiti?!

Kakor omamljeni in od lakote pijani, so se vsi starejši upokojenci spogledovali in semtertje hodili ter iskali utehe in samopomoči.

Na mnogostranske prošnje in predloge je načelstvo »Upokojenca« sklicalo javni protestni shod upokojencev, kateri se je vršil dne 4. avgusta 1923, kamor so bili povabljeni vsi upokojenci in skupščinski poslanci brez razlike strank in političnega mišljenja, da izvedo, kdo je to zakrivil, oziroma se tozadevno opravičijo in dajo potrebna pojasnila.

Shod je bil sklican potem tukajšnjih časopisov, a žal, da sta to povabila priobčila samo dva dnevnikarja — eden celo dvakrat — za kar se jim ponovno na tem mestu zahvaljujemo. Ostali časopisi pa so, ne upoštevajoč svoječasnne in sedanje naročnike in žalostne gmotne razmere revnih nepristranskih upokojencev, vrgli povabila v koš. Vsled tega niso bili upokojenci, niti javnost pravočasno obveščena, zato pa tudi ni bilo pričakovane števila obiska. Da se povabilu niso odzvali povabljeni poslanci, nam ni treba posebej omenjati, ker so s tem priznali svojo sramotno krivdo.

Shod je otvoril načelnik konzorcija, pozdravil navzoče in pojasnil že itak znan pomen shoda ter nadaljeval:

Tovariši, tovarišice! Že par let tare revne upokojence pomanjkanje in beda, vlada nas je vedno tolažila, da nam bo zboljšala naše bedno stališče ob priliki vzpostavitve nove službene pragmatike, katera je obetala izenačenje, odnosno izboljšanje, posebno starejšim, to je pred vojno upokojenim služabnikom.

Kakor grom iz jasnega pa nas je presenetilo poročilo v časopisju z značilnim nadpisom »Zločin nad upokojenci«, katerega je napravila narodna skupščina ob zaključku poletnega zasedanja.

Strahovito in grozno je slišati besedo »Zločin nad upokojenci«, posebno če prihaja iz peresa ljudskega zastopnika, kateri je, kakor znano, če že ne avtor, pa prav gotovo »kume« temu nečloveškemu in brezsrčnemu zakonu, napram za državo izčrpanim in zdaj največjo bedo in lakoto trpečim upokojencem.

Ti gospodje so ob času volitev vabili upokojence, ter jim obljubljali pomoč in zlate gradove, kadar pa je prišel na dnevni red in v skupščinsko razpravo osnutek službene pragmatike, se niso zato

niti najmanj zavzeli, temveč so se, kakor sami priznajo, odstranili, da niso delali vladi težko ali po domače: vrgli so puško, s katero smo jih poslali v skupščino, v koruzo in s tem postali mesto zastopniki volilcev — vladni hlapci.

Radovedni smo, če bodo volilci — zavedni upokojenci — tudi prihodnjč še volili take kandidate, ki na tak način zastopajo svoje volilce. No, mi smo prepričani, da se še najdejo tako zaslepljeni volilci, kateri verujejo lepim naštudiranim besedam in medtem pa pozabijo na posledice, katere morejo trpeti vsled svoje nepremišljenosti.

Tovariši preveč bi Vas zadrževal, če bi hotel o tem govoriti dalje.

Kakor je iz časopisja razvidno, je akcija za ta zakon do malega že končana, manjka mu samo še najvišje potrjenje. Zato ste bili povabljeni, da se združimo ob 24. uri vsi brez izjeme, aktivni in upokojeni služabniki in protestiramo proti nečuvnemu zločinu napram upokojencem ter sklenemo resolucijo in pošlemo prošnjo Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru I., da se ta zakon pred sankcijo spremeni tako, kakor smo prosili v naših spomenicah že leta 1919 in dalje. Zato dam moje poročilo, odnosno predlog na razpravo in prosim navzoče, da se prijavijo k besedi.

In danes? Skozi 7 dolgih skrajno hudih let — vsako leto se je pojavila bolj suha svetopisemska krava, draginja znatno poskočila — število staroupokojencev se je precej skrčilo; mnogi so se preselili vsled vsestranskega občutnega pomanjkanja, drugi vsled bolzni brez zdravniške pomoči ali radi obupa na oni svet. Ostali smo prodali še ostalo svoje imetje: pohoštvo, boljše obleko in ko je vse pošlo, smo začeli delati dolgove, kateri so nam zrastle čez glavo in nas hočejo zadušiti. Upniki nestrpnno pričakujejo naše priboljške! Najbolj suha je bila 7. — zadnja — krava l. 1929. K skrajno obupni bedi, ko smo že dobesedno stradali in hodili skoro bosi in nagi in se vsled tega škričali po dne, se je pridružila dolga izvanredno huda zima, ki je našla prazne drvarnice. Uboga deca, lačna je trepetala od mraza v nezakurjeni sobi. Stali smo na robu obupa, mnogi so res obupali in šli raje v smrt ali pa — v ječo. Enaka usoda bi nas bila sčasoma vse pokončala, da se ni v pravem času — pred 24. uro — pojavil naš Odrašenik, Njegovo Veličanstvo presvetli Kralj, ki je s svojo mogočno roko dne 6. l. 1929 iztrgal iz krempljev drž. izkoriščevalcev ob bankerotu stoječo državo in jo tako rešil — razsula.

Ta junaški korak Nj. Vel. je dal potrebno moč tudi nam staropenzionerom, da smo potem zbrali in napeli vse svoje sile in pogumno gledajoč blede smrti v oči preboleli skrajno bedo in prestali še dva meseca trajajočo hudo zimo, kakršne še nismo doživeli mi stari dedi.

Nekaj zaslug, da nismo obupali in tako dočakali v boju z grozno bedo prvo svetopisemsko debelo kravo, ima tudi naš iskreni prijatelj »Upokojenec«, ki nas je vedno bodril, tolažil in nam dajal pogum.

Kakor vse kaže, in poročajo razne novine, je konec 7 slabih let in se je z letom 1930 začela serija 7 dobrih let. Brzih korakov se bliža tako željno pričakovana pomoč. Na letošnji velikonočni mizi bomo imeli tudi mi beli kruh!

Oživili so našo vero v boljše dni sledeče novine: 1. Glasnik Umirovljenika v Sarajevu: »Predlog zakona o pokojninah je dovršen.«

Jako dobro informirano društvo Umirovljenika v Sarajevu piše tudi v svoji vsem organizacijam poslani okrožnici z dne 23. tm., v kateri naglašja potrebo skupnega delovanja vseh društev drž. upokojencev v enem društvu, ali da se aktivira »S a v e z« društev, tole: »Uradniški zakon ne bo rešil vprašanja staropenzionera, ampak za upokojence bo izdan poseben zakon.«

2. Tagespošta z dne 10. tm.: Iz Beograda poročajo: V fin. ministrstvu pripravljajo drž. proračun, ki se bo nekaj znižal. Pred vsem se bodo znižali izdatki za vojaštvo za ¼ milijarde, t. j. 750 milijonov dinarjev, kateri znesek se bo porabil za povišanje urad. plač vseh kategorij.

Jutro: **Dr. Laza Sekulić za upokojence.** Upokojeni sodnik apelacijskega sodišča dr. Laza Sekulić se v beograjski »Pravdi« zavzema za varstvo interesov državnih upokojencev in zahteva, naj bi se v novi uradniški zakon sprejela določba, da se vsakokrat, kadar se generalno zvišajo prejemki državnih uradnikov, zvišajo v isti meri tudi pokojnine, češ, da je neprimerno, da na primer pozneje upokojeni nižji uradnik dobi višjo pokojnino kakor njegov prejšnji predstojnik.

Slovenec: **Uradniški zakon bo aprila gotov! Za upokojence bo izdan poseben zakon.**

Belgrad, 26. febr. Novi uradni zakon se forsira in ima posebna komisija pod predsedstvom bivšega pravosodnega ministra dr. **Dinka Perića** vsak dan sejo. Upa se, da bo ta zakon v teku mesca aprila dogo ovljen.

Sigurno je, da bo po novem zakonu odpadla kategorizacija uradništva in da se vpstavi deset »činovniških grup«. **Gmoten položaj vsega državnega uslužbenstva se bo znatno zboljšal.**

Ko se bo razprava o zakonskem osnutku bližala koncu, bo izdan poseben komunik o posameznih najvažnejših točkah, tako da bodo pokrajinske organizacije imele še časa staviti svoje pripombe. Vse zainteresirane organizacije bodo pravočasno pozvane, da k osnutku zakona stavijo svoje pripombe.

Kar se tiče upokojencev, o čemer smo že poročali, je prevladovalo drugo stališče. Za ureditev upokojenskega vpra-

šanja bo izdelan poseben zakon za upokojece. v katerem se določa revizija vseh upokojecev. Ta zakon je v **glavnem že dovršen**, ni pa še določen termin, po katerem naj se izvrši prevedba upokojecev na nove prejemke. 30-odstotni odtegljaj v tujini živečim upokojencem se ukine. Zakon izenačuje razne dosedaj obstoječe vrste upokojecev.

V splošnem bo novi uradniški zakon za prizadete mnogo ugodnejši in bo stanje upokojecev znatno zboljšano.

Belgrad, 26. II. V imenu Zveze državnih nameščencev in upokojecev, posebej kot predsednik društva upokojecev in upokojenk v Ljubljani, se mudi že par dni v Belgradu g. Lilek. V družbi g. Rusa je bil dosedaj sprejet skoraj pri vseh merodajnih faktorjih, katerim je obrazložil svoje stališče in podal potrebe in želje svojih organizacij.

G. predsednik nam je povodom svojih intervencij izjavil, da ima utis, da bo gmotni položaj državnih uslužbencev in upokojecev v bližnji bodočnosti znatno poboljšan. Pri vseh merodajnih faktorjih je dobil vtis velikega razumevanja za potrebe uradništva in upokojecev.

Sodniki in novi uradniški zakon.

V nedeljo 2. marca se sestanejo v Belgradu delegati vseh društev sodnikov v kraljevini. Vsa društva sodnikov so se odzvala in bodo odposlala delegate v prestolico. Zborovanje je zelo važno in dnevni red obsežen. Poleg starih zahtev sodnikov bo v prvi vrsti na dnevnem redu stališče, ki ga naj zavzamejo sodniki k novemu skupnemu uradniškemu zakonu. Sodniki stojijo namreč na stališču, naj se njihov stan ne vključi v splošen edinstven uradniški zakon, ampak naj tudi za naprej velja za nje poseben zakon o sodnikih z vsemi ugodnostmi, ki jih je do sedaj užival ta stan z ozirom na svojo veliko odgovornost. Tudi materialne ugodnosti bi bile v posebnem zakonu najbolj zavarovane.

Nabavljalna zadruga v Mariboru, Rotovski trg.

V zadnjem »Upokojencu« smo opozorili drž. nameščence in upokojece na našo zadrugo ter želeli, da se nečlani takoj včlanijo — delež 100 Din, vpisnina 5 Din, člani pa, ki tuptam iz jako malenkostnih razlogov ne izkoriščajo svojih pravic sebi in svojim v škodo, naj začno z nakupovanjem svojih potrebščin v zadrugi.

Ponovno naglašamo s povdarkom, ako ne želite sebi škode, ampak želite prvovrstno ali vendar ceno blago, včlanite se oz. kupujte svoje potrebščine v moderno urejeni, prostorni združni trgovini z jutrinkovalnico.

Ne drži izgovor, da moraš dolgo čakati. Rotovski trg ni Stolna ulica! Le malo uvidevnosti je potreba: nad 2000 članom z enako pravico je treba postre-

či! Bodimo malce obzirni in obzirnost smo dolžni svojim enakovrednim bratom in sestram v veliki familiji »Zadrugi«. Več je članov, bolje je za nas, za »Zadrugo«.

Kakor že rečeno, je naval le od 25. do 6. Neka gospodinja je rekla: »Samo enkrat sem precej dolgo čakala, ker sem vsled navala bila obzirna. Odstopila sem namreč svoje mesto zdaj temu zdaj onemu godrnjaču in kmalu bila zadnja. Zadrugi gospodar to vidi, mi da zelo dobre nasvete. Ubogala sem ga in nikdar več čakala. Pred 6. ne grem v trgovino in tudi takrat šele med 9. in 10. uro. Knjigo z doma napisanim listkom oddam pred 25. in naročeno blago dobim, če že ne 25., kmalu po 25. Dolžni znesek plačam v »Ljubljanski kreditni banki« na vogalu Gosposke in Slov. ulice ali pa v »Posojilnici« v Tattenbachovi ulici. Takaj povem svoje ime, zadrugo štev. in koliko hočem plačati. V 7 sekundah imam potrjeno v roki. Torej nič ne čakam, blago prvovrstno, vaga pošena. Na procentih bom dobila koncem marca t. l. 4% to je Din 950 za leto 1929. Za leto 1930 bom dobila, ako Bog hoče 1190 do 1200 Din, mogoče tudi več; uverjena sem namreč, da nam bodo s 1. aprilom t. l. povišali pokojnine; nakup bo vsled tega večji, procenti višji. Jaz sem v vsakem oziru jako zadovoljna. Naša zadruga je v jako spretnih in zanesljivih rokah! O, da bi še le ostala v teh rokah!«

Dobro in večkrat prečitajte sledeča števila: 1.) Članov je nad 2000, na procentih se bode letos razdelilo 400.000 Din. 2.) rezervni fond znaša 1 milijon 300.000 dinarjev in oči se Ti bodo odprle.

P. n. člane, ki tega mogoče ne verjamejo, najvljudneje vabimo na občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 23. marca t. l. ob 9.30 v Narodnem domu. Vstop dovoljen je z legitimacijo — zadrugo knjižico.

Kreditna zadruga v Mariboru.

Pisarna v sobi hišnih najemnikov, Rotovski trg.

Tudi ta zadruga, ki uraduje po ponedeljkih in četrkih od 17. do 18. ure, jako lepo napreduje. Stanje vlog znaša Din 40.000, posojil 132.000, čistega dobička nad Din 2000 prometa skoro $\frac{3}{4}$ milijona dinarjev. Obrestna mera navadnih hranilnih vlog znaša 5%, vezanih 7%, od posojil 8%, všteti uradne stroške. Z letom 1930 se zniža delež na Din 100 in vplačljiv tudi v 10 obrokih. Delež se obrestuje. — Z ozirom na zelo kratek čas — komaj 1 leto — in njene lepe uspehe kdor še ni član, naj takoj pristopi. Delež znaša 250 Din, vplačljiv tudi v 10 obrokih. Posojila se dajejo po nizkih procentih proti poroštvu. Tudi obč. »Kreditne zadruge« bo v teku marca, mogoče 23. redni občni zbor.

Okrožnica.

Na občnem zboru »Samopomoči« dne 10. II. 1930 je bilo sklenjeno, deliti člane v skupino A in B.

V skupini A, plačujejo člani kakor doslej po 2 Din za vsak smrtni slučaj, v skupini B, pa po 4 Din samo v slučaju smrti člana skupine B, sicer pa po 2 Din.

Vsak član skupine A, dobi v slučaju smrti izplačano tolikokrat po 2 Din, kolikor je članov v obeh skupinah, torej kakor doslej, član skupine B, pa tolikokrat po 2 Din, kolikor je A članov in tolikokrat po 4 Din, kolikor je B-članov.

Člani, ki hočejo prestopiti v skupino B, so naprošeni, da to javijo na spodnji naslov ali poverjeniku.

Kdor se do 31. marca t. l. ne prijavi za skupino B, ostane v skupini A.

Samopomoč drž. nam. in upokoj.

v roke blagajnika g. Frana Vidic-a.

Maribor, Aljaževa ul. 5.

Kot člane te »Samopomoči« se sprejme vse v bivši mariborski oblasti stanujoče drž. upokojece in upokojenke. Op. ured.

Nada i uvjerenje.

Život je lijep i drag. Drag i crvu i svakoj živini, pa i čovjeku. A sve što se miče, hoće da i živi. Žive i hrane se i ptice u zraku i ribe u vodi, i zvijer u gori i pustinji, i mrav na tlima. Biva dapače, da se mnoge životinje hrane sitnijem životinjama. Ta poznata je bar stvar, da velika riba jede malu ribu, da jastreb ustrempljuje lijet na perad, kako bi ih zgrabio sebi za hranu. Isto kao i čovjek, kome za hranu služe.

Sve što žive, hoće da žive, a za život treba hrane. Tako i biva, kako rekosmo, da u nestašici druge hrane veća životinja jede drugu, te da čovjeku kao najrazboritijem biću, stoji na uslugu kao hrana sve živo na zemlju. I plodovi zemlje.

Hoće i čovjek da žive. Za život se oti mlje, a s razborom, ako ga ima. A zar se čovjek može i zamisliti bez razbora?

Kome bog nije dao razbora, taj često puta kidisava sebi i svom životu i okolini, u kojoj žive, i ubija sam sebe, čineći time najveće zlodjelo. Čovjek biva samoubojica s raznih razloga, a vrlo često iz očajanja. Jer vidi, da ne može živjeti jer nema od šta da žive. Samoubojica od bijede i sirotinje je bilo, ima i bit će ih. Ljudi su to, napačeni bijedom, razrovanih živaca uslied dulje nevolje, očajnici, koji se ne mogu boriti za svoj svagdašnji hljeb. A boriti se za svoj svagdanji hljeb i zaraditi ga, znači dandanas imati jake lakte jer je lakše da se čovjek kroz gomilu protuče i da hljeb uzme, kojim će se nahraniti. Da, jake lakte i snažnu volju! Ali često, prečesto puta je to Tantalova muka. Tantal, stara mitski osoba, bio je odsuđen da vječno gladije i žeđa a usred polja najljepših dakonija i u moru hladne vode; na do-

hvat mu se preglednjelom primum rodna stabla najlepšeg i najboljeg voća i tek što on pohiata rukom da ubere voće, a ono se isti mah odmakne, isto kao i voda, koja se primakne njemu ustima »na dohvat«, a čim se sagne do nje, odmiče odmah tek da mu otešča bolove žede. Ova miška bajka najživljim i najslikovitijim riječima prikazuje patnje od gladi i žede.

Te patnje dovode mnogoga do klonulosti, do očajanja, jer se ne može odhrvatati bijedi, koja ga bije.

Tantalove muke razumiju mnogi danas, kao što su ih i prije razumijevali. U ove se mogu uračunati naročito staropenzioneri, koji su najbolje svoje sile i sposobnosti dali u službu narodu. Ali oni pak ne očajavaju. Gdje koji njihov drugdje — klonuo i očajan — učinio kratak račun sa sobom, ali u glavnom oni svi skupa ne očajavaju, ma da se teško pate i muče. Ne očajavaju, jer se nadaju, a nada je — život!

Ne, da se samo nadaju, već su tvrdo uverjeni, da mora sunce i na njih granuti. Ne očajavaju, jer su tvrdo osvjedočeni, da su prošla vremena nepažnje i nehara prama njima, i da će ova vlada reda, rada i pravičnosti naskoro objaviti zakon, kojim se uređuje njihovo pitanje — pitanje pravde i socijalne nužde. — Uvjereni su, da nije daleko vrijeme, kada će oni dobiti poboljšanje svojih mirovina, tako, te će moći makar i skromno izdržavati sebe i svoje porodice, a da ne moraju trpjeti gledajući bespomoćno, kako se s njima pate i članovi njihovih porodica.

Da, ne očajavaju oni, jer hoće i žele da mirno i u zadovoljstvu počive do volje božje, zadovoljni, što su uložili u radu za narod svoje najbolje sile i sposobnosti, čiste savjesti, da njihovo jadno stanje nisu skrivili oni sami, već da im je nametnuto prilikama izvan njih. Teške prilike, u kojima žive, uklonit će se, jer je to u intencijama najmjerodavnijih faktora, za koje vjerujemo da postepeno, smišljeno i po mogućnostima nastoje o uklanjanju svih nejednakosti, koje su se bile zacarile.

To uvjerenje daje im najlepše nade, koje ih krijepe. I ne bez razloga, jer smo osvjedočeni da će vlada g. ministra pred sjednika Petra Živkovića očekivanom zakonom o penzijama, hiljadama i hiljadama državljana dati neka olakšanja u životu, izjednačivši u penzijama stare s novim penzionerima. Staropenzioneri se uzdaju u pravdu, u pravorodoljubive najviše faktore, a uzdajući se u njih, dobivaju i snagu i volju života, koji će im biti olakšan, jer su to i zaslužili i jer imaju pravo na život. — Glasnik Umirovljenika — Sarajevo.

Društvene vesti.

Odgovori. 1.) G. Medvedova — Split. Za 1929 ste plaćali vse. Za 1930 pa čitaj-

te »Upok.« Naše društvo se ne peča s pogrebno. Vojna odškodnina? Prosimo za natančne podatke. O željno pričakovanem zakonu poroča današnja štev. Upok. 2.) Tušnik Jurij. Prejeli smo: 12. 7. 1928. Din 12, 23. 1. 1929 Din 24, 2. 9. 1929 Din 6, 14. 1. 1930 Din 18, skupaj Din 60, dolžni pa ste bili 54 za 1928 in 1929, torej ste plaćali za 1930 Din 6. Ali zdaj štima? 3.) Kalan — Celje. Hvala za Din 42. Prej pa smo prejeli 25. 3. 1926 Din 12, 2. 7. 1926 Din 12, 10. 1. 1928 Din 24, 4. 2. 1929 Din 24, plaćali ste torej za 1. 1930 Din 12. 4.) Fidler Jos. Onemogočili ste rešitev svoje prošnje, ker ste rabili izraz »boljševiški tip«, kar pa je v novjšem času prepovedano. Prošnja je na razpolago. 5.) Gole Iv. Verjamemo Vam, da je bila Vaša kakor tudi naša košarica na Miklavževu ob Božiču in novo leto prazna. Debeli krava pa se že bliža, roge že vidimo. Počasi pa sigurno se premika. Po najnovjših informacijah se bo v začetku aprila pojavilo vime, pa krava bo samo pri organiziranih mirno stala. 6.) Škofca Anton. Vaš izstop smo vzeli na znanje. Dobro vemo, da je Vaš položaj žalosten, bodite potolaženi, tudi naš položaj je obupen. Krivico nam delate, ko trdite, da Vam dozday vplačana članarina v znesku Din 93 ni prinesla niti najmanje koristi. Pazite, da se ne boste kesali, kajti počasi pa sigurno se bliža pomoč, ki Vas ne bo našla v organizaciji. 7.), 8.) A. Žolgar, A. Zabovnik, poslali pol. g. brat pozdravlja obe.

Zaostala članarina. Mnogi so že poravnali svoj dolg, ali še večje število pa je dolžnikov, katere danes zadnjokrat s tem opominjamo. Mnogi še niso nič poslali za 1. 1930. Teh ne bomo opominjali, ampak črtali 15. marca t. l.

Odborova seja se bo vršila v nedeljo 9. marca t. l. Ker je mogoče zadnja, pridite vsi!

Občni zbor Nabavljalne zadruga v Mariboru se bo vršil v nedeljo 23. marca t. l. ob 9.30 uri v Narodnem domu. Pridite vsi!

Krožek ob že določenem času pri tetki Koštomaj. Piscu članka v »Jutru« kličem: »Jako nepreviden!«

Kap je zadela 26. t. m. dopoldne gosp. Ivana Klemenčiča, nadučitelja v p. Njegov položaj je brezupen. Nahaja se v mariborski bolnici.

Razne vesti.

Himen.

Poročila sta se v nedeljo dne 16. febr. t. l. ob 8. uri dop. v stolni cerkvi g. Weber Valentin, nadučit. v p. in vdovljena gospa Rezika Štancer, hišna posestnica v Gradcu. Kot priči sta fungirala gg. Reich Janez in Kopic Rado, nadučitelja v p. Želimo obilo sreče!

Uvrstitev Ljubljane v I. drag. razred.

Kakor smo že pred meseci na tem mestu poročali se je z odločbo ministrskega sveta od 22. I. 1930 tudi zgodilo. Čestitamo Ljubljančanom! Kaj pa je z Mariborom? Tudi mi vzdihujemo pod težkim bremenom vedno razstoče neznosne draginje, ki pa je v Mariboru, kakor kažejo tržne cene, ravno taka, v nekaterih predmetih celo večja kakor v Ljubljani. V Beogradu pač mariborske razmere niso znane, razne deputacije so na Maribor pozabile, Glavni Savez pa ni bil dovolj informiran. Mariborske organizacije. na delo!

Odtegljaj za vzdrževanje samoupravnih cest

je te dni fin. direkcija vrnila vsem aktivnim uslužbencem, katerim so bili prošlo poletje odtegnjeni. Vsem upokojencem, katerim se je ta cestni davek (odkupnina za osebno delo »kuluk«) odbil od pokojnin, ga bo finančna direkcija vrnila obnem s pokojnino za mesec april t. l. O tem obveščamo upokojene tovariše, da ne bo nepotrebnih reklamacij.

Državnim upokojencem v inozemstvu!

Z odločbo predsednika ministrskega sveta od 22. januarja 1930., št. 174-I., s katero je bila Ljubljana uvrščena v prvi draginjski razred, je bila tudi omiljena in omejena določba, da se vsem jugoslovanskim državnim upokojencem, ki žive v inozemstvu, odbija 30% draginjskih doklad. Odslej bodo v inozemstvu živeči naši upokojenci prejeli polne draginjske doklade, če 1. žive izven Jugoslavije v skupnem gospodinjstvu s svojimi otroki, ki imajo tam stalno bivališče (redni domičil), ali pa, če 2. so stari več nego 60 let. S to določbo bo premnogim našim ljudem, ki so zaradi družinskih razmer primorani živeti izven države, storjena velika ugodnost. — Podrobnosti o tej važni določbi priobčimo prihodnjič.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS. — Svetovni zdravilni vreli: **Tempel, Styria, Donat.** — Zdravljenje vseh železodnih in črevesnih boleznih, boleznih srca, ledvic in jeter.

Sezona: Maj—september

Sezona: Maj—september

Cene zmerne. V pred- in posezoni znaten popust. Koncertira vojaška godba. Največja udobnost. Radio. Prometne zveze ugodne. Zahtevajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina.